1St Cuby

SALESIAN THEATRE

— SLIEMA —

SCRIPT No. 130

"Da Mihi Animas."

Buzzett f ott Witted
Magluh ghol molti:mini G. Galea S.D.B.

Nies il Buzzett:
Dun Bosco.
Diomede. Sakristan.
Matteu. qaddej
Bartolmeo Garelli tà 16 il sena.
Gomni Guarrini tà 15 il sena.
Madonna Sultana

Xena:
Sakristija fil knisja tà San Fran=cesk d'Assisi. Mejda f'tit kbira f'nofs il post jang Siggijiet. f'rokna hemm ingiriokkjatur. Fuqu hemm indendel kruċifiss. Indendel ma' hajt ukoll ginsoli ingwatru tal Madonna Tulà s-sena. Bieh li jehdok ghal knisja fil lemin u iehor fix-xellug illi jdahhlek fid-dar tal kunvent.

Xena 1.

Matteu u Diomede u Dun Bosco ghar kuptijinh fuq il ginokkjatur qed jghamel is-ringrazjament tà wara l-quddiesa.

Diom (Minn taht ilsien lil Matteu) Tkellim lil mod ghax issa jkun qed jitlob Dun Bosco.. (jighed lil Matteu lejn il proponiku) Jngos nimmuġa ma jkun wid jismà.....

Matteu Imma tassen li Dun Bosco talab lil Provinċjal biex jibghatlu Patri Franciskan?

Diom Mhux tassen... il bieraħ bis kien jorgħu

biex Ruma narawh segwaċi ta' San
Franġisk.... iżda xtħodd tassew
u kkonsiljat jibqa' qassis.

Motter Kemm kienet tixraqlu il-libsa ta' Fran-
ġiskan... Kieku rajtu jqaddes....
Tgħid dan x'inhu? Anġlu li niżel mis-
sema! Xi tlewwa ta' saċerdot!

Dion Tgħid lili... Kotra ta' nies resqet
lejn l-artal biex jarawh iqaddes aktar
mill-Viċin; u il-Markiża Del
Buono meta rat tiddejjaq Dun Bosco
mgħaxxula bid-dmugħ qalet: «Dan Veru
qaddis»!

Motter Jien inħoss ruħi kburi li twelidt fl-istess
raħal tiegħu u bħejtieni mxerrda mal-
ħut kollu ta' Torino illi forsna jintala
qaddis kbir! Dun Bosco!

Dion. Iskot għax jekk jisimgħek tfaħħru dqus
li ma jieħux pjaċir....

D. Bosco (jagħmel is-sinjal tas-salib, ibus bewsa
riġlejn il-Kruċifiss, iqum u jdur
fuq l-oħrajn) X'intkom tlablabu?

Dion (Konfuż) Xejn Dun Bosco... Konna
qegħdin ngħidu li meta tqaddes int
f'daqs il-Knisja ta' San Franġesk
ikolli nimla żewġ pissidi bl-ostji;
għaliex jiġu jitqarbnu ħafna nies...

D. Bosco Imma kemm inti iblah sagristan,
in-nies tiġi mhux għal Dun Bosco,
imma biex toqgħod ma' ġemb it-
tabernaklu ta' Ġesù. Jien ukoll qatt
ma nigħja noqgħod ma' ġemb Ġesù....

Dion Naf Dun Bosco, għax dawnt siegħa fuq
l-artal biex tgħid il-quddiesa; iżda ibqa'
pissikun illi n-nies ma tiddejjaqx
imqar jekk iddum sagħtejn....

D. Bosco — Dan nistqarrlek, iżda tajjeb illi il-
tnejjeg t'ollo, kemm sa ngħallmulu bil-
regga, għaliex kulma għamel alla għal
ġid tagħna għamlu bl-ikbar perfezzjoni.

Ġiom — Intant tridx il-qaddej tagħna jġiblek
il-kolazzjon?...

D. Bosco — Kulħadd huwa qaddej fid-dinja... Imma
nistaqsi illi għandu xi isem?...

Ġiom — Jismu Mottlej.

D. Bosco — Mela għidlu: sa Mottlej hija Mottlej ikka
jogħġbok iġib ftit kafè lil D. Bosco.

Mottlej — Dun Bosco inti lili ma tafnix?...

D. Bosco — L-ewwel darba li nrajtek u tgħid kemm
għad nieħu pjaċir bik!...

Mottlej — Jiena nafek żgħir: tifel, xagħru
immukklat, fuq rasek, tagħmel għajjat ta'
tfal me dwarek, tgħallimna id-
duttrina u tagħmillna il-bissellotti.

D. Bosco — Dak kien l-iżjed żmien ħelu ta' ħajja
tiegħi! Imma għidli int min jkun
int?

Mottlej — Jiena mnin Bekki.

D. Bosco — Oh! X'fortuna! Ħabib jehor ġdid!
(Jgħannaq lil Mottlej.)

Ġiom — (Lil pubbliku) Mhux tlieta jgħannaq lil
kulħadd, ukoll jekk ikun kennies it-
toroq, ara taħt jgħanqu u jbusu bid-dmugħ.

D. Bosco — Inti tiftakar flistes rotta tiegħi?

Mottlej — Iva Dun Bosco, u ntossni kburi
sinhux lil ftit li jiena twelidt
fuq dik l-art imbierka li fiha
twieled Dun Bosco!

D. Bosco — Il-fortuna hija kollha tiegħi u
nista' ngħid tiegħi ta' ħanin għandek
bis taħbogħ to ġebla...

11

Mottij — Ina, rrid ingi naħra lil Mamma
Margherita qtolin kienet ħolifha trafna
tal-mamma tiegħi.

D. Bosco — Inta tiġi qieħ lis-sagristan Diomede
jmiegħek ukoll ħalli ngħamlu festa.
(Fil ħin jinstema ħsejjes ta' grupp
żgħir.)

Diom — Ħalih Mottij, qabel ma jitlaq il
patrijiet fis-sagristija mur qib il
kolazzjon lil Dun Bosco.

Mottij — Orrom xejjes. (Ibus id Dun Bosco.
u joħroġ mix-xellug.)

Diom — (Imur jġib il-ħwejjeġ jirranġa
il paramenti sagri tal quddiesa li qtada
kienu ilbeżaqhom Dun Bosco, il grupp
qtadam idħlu, Dun Bosco jġib Nina
qtomdu thissima tal Gemma.)
Wasslegħna issa tispiċċa il funzjoni.

D. Bosco — (B. għofsa ta' qalbu) u jena sodisfatt
nixtieq ngħidlek kelma....

Diom — (Ngħamus, diġa qatagħ rrid jipprotesta)
Nisimgħek Dun Bosco. (Il grupp jieqaf)

D. Bosco — (B. accent riżolut) Ilkonnett ħażin illi
ġeneralment lil dak ~~[illegible]~~ it-tifel.... ara
li quddiem il preżenza tiegħi dan ma
jerġax jirrepeti aktar qatt! Xhott
eh?!....

Diome — Emminni Dun Bosco, ma kienx
it-tfal ma tistax tirraġuna jekk
mhux li xi daqqa ta' ħarta, jien xi xebgħa
gondaletta.... jekk dak il ħmar fi rasek li
trid tieħu xi ġid minnhom mhux li tis-
test ħtieġ inta taħli il ħmar fi ras
il ħmar....

D. Bosco — Nizzikhajjes minn din il lezzjoni...
Immina inti Diomede jinħtieġ tajba
dan li ġid ngħidlek jiena, ċioè ~~Gemma~~

twiġhedni li ma terlax ixjed idejna fuq
it-tfal.... (Bil mod il mod jibda jeħles)
Dak li inti għettli Diomede ma kienx
għemil ta' nisrani. It-tfal kollha twieldu
bil grazzja t'Alla, miżgħuda bil ġid
u mimlija bi tjieba li jitħaddmu tant
id-doqqiet tan-nies, ixda kienu kollha
tieg ta' Rabbi Wited....

Diom: Inti jkollok x'taqsam magħhom tlieta
taf xi qwalita ta' triej kienu....
Il Viżi kossillon ippruvaw jiġbor
xi ftit minn dawn il-miżnaz għonija,
imma qalulhom ... kollu
ż-żmien nitluq....

D. Bosco: Iż-żmien li Wited jinqeda bieħ biex
isservi l-Alla ma kiex qatt mitluf....
Il Viżi kossillon għonnel opra l-aktar
tobhiet u ta' min iħobba illi fetatu
direzzjoni biex jilqa lil dawn it-tfal
mitluqin f'nofs ta' triq u kedom.

Diom: Intom ... kien innifsu li ma
Ditoni ikompli.... li ż-żmien qasir
il knisja tgħallem kienet issir nottiżien
taċ-ċroret mottuniża....

D. Bosco: (Milquat.) Mottiżien taċ-ċroret mottuniża?!
Ċ-ċroret pero' illi jitħallu xiħ li għanda
xebh ta' Kristu. (Riżolut) Taqsir!
Inti Diomede, inti trid tiġi iġġibli
għand qaddieni lil dak it-tifel li
għadek ... tawwal u ...
il barra minn din il knisja.

Diom: Jen imma minsejjoħ lil dak it-tifel?
Tridu jibda jitlaq f'Wicci?!...

D. Bosco: (Bi ġranita' kbira.) Diomede.
minn fittex lil dak it-tifel u ġibuli
għand qaddieni tolli ... ...

Diom. Dun Bosco... Fejn trid illi jien immur insiblu lil dan it-tifel?

D. Bosco. Jiena naf tajjeb illi inti taf fejn ikun u fejn għandek issibu...

Diom. Ma nafx... tassew... Nċertifikak!...

D. Bosco. (jiffissa serjament lil Diomede) Tċertifikani? Oh! Dan le ma jkun qatt. Mal giddieb tiegħek trid ukoll iżżid dnub ieħor sagrileġġ?!...

Diom. (Imħawwad.) Jiena ma għidtx. Intendejt illi jiena ma nafx fejn nista' nsib lil dak it-tifel... u jekk jiena ħallejt l-għelugħ tal-kartiet sinjal li dien jistħaqqlu... Inti rajtu kemm għeb Izzuhu ħażin miegħi? Rajt ukoll jitħot għolija... fil-artal mill-artal għal nofsinhar u żdingat lilna dak inti ma tagħdix fuqil kelma tiegħi? Inti Dun Bosco ma illek tiffrekwenta dan il-kunvent, imma dawk li jafuni għandhom stima kbira tiegħi. Mur staqsi lil Patrijiet kollha...

D. Bosco. (Bi tbissima ta' għaddis) Jiena nafek ukoll Diomede. Jiena nafek aktar milli inti taf lilek innifsek!...

Diom. Kif tista' tafni?... Ili tmien il-sena ngħammilha ta' sagristan f'dan il-knisja ta' San Franġisk u kulħadd jafni ta' tiegħi għandu għolija...

D. Bosco. (Bi tjubija, iżda ukoll b'għoqol kbir.) Ma għandix xi ngħidlu jekk ħarist ikollu jħares lejn l-imdaqa tal-knisja jgħid illi inti sagristan mudell, iżda jiena fik tinsab knisja oħra ċkejkna mħabbija illi ħadd ma jista' jaraha ħlief dak Alla li tafek... u forsi xi ħadd

jekos ukol....

Diom (Jintorqod, dejjem jitni il-paramenti) Sa fejn naf jiena dejjem għamilt id-dmirijiet tiegħi... imma nafx għaliex għajted tlumni....

D. Bosco (Riżolut, iżda b'intonazzjoni ċara) Diomede, inżel għarkupptejk.

Diom Ma niċħodx illi inti bniedem qaddis, iżda ma jonqsux l-is-trambetij

D. Bosco Diomede, irrid nwerik illi ukoll lilek intoħlok b'ħal tiegħi. Inżel għarkupptejk....

Diom (Xi ftit diskontent) jekk inhux għal tagħtra liex niekkontentak. (Ikun se jinżel għarkupptejh.)

D. Bosco (jurieh il-ġenokkjatur) Hemm quddiem il-Kruċifiss. (Diomede għal kemm fuq qalbu imma jagħmel għarkupptejh fuq il-ġenokkjatur u Dun Bosco imma tranquillament ipoġġi lil għtada ma' ġembhu) Issa għid miegħi dawn il-kelmiet: «Mulejja, alla tal-ħniena, jiddispjaċini għax irġħextek kollox tiegħu u ħniena, nitolbok taħfirli għaliex tlit darbiet għamilt ħażin» (Diomede jkun dejjem iqum Dun Bosco iżommu bl-akkuża intoħlok u jkellmu f. Widnejh)

Diom (Fuq wiċċu jidhru għaġeb kbir għaliex Dun Bosco qara ġewwa qalbu) Imma inti dan kif tafu Dun Bosco?!

D. Bosco Oh! Il-ħniena t'Alla kbira ħafna!..

Diom (jehu nifs qawwi) Patri, kont intross tagħol ikkhier hix ingerrmu!...
Imma inti kif ġejt taf?!...

D. Bosco Tinquietax iżżejjed ibni. U issa ir-Ripeti miegħi: «Mulejja alla tiegħi, b'qalb niedma nistqarr (gudditenek) illi qatt iżjed ma nerġa noffendiek.»
(Fil Diomede li b'qalbu irripeta dawn il-kelmiet ma Dun Bosco, Dun Bosco jbierku bil formola tal-assoluzzjoni mnim taħt ilsienu.)

Diom (Iqum u jibqa' konfuż) Oh! Dun Bosco! X'għoddle mnin għalijja!...

D. Bosco (Bħal missier.) U issa li naddaft ir-ruħ tiegħek ukoll nistgħu nitkellmu bħal żewġ ħbieb. Inti taf fejn issibhu lil dak it-tifel imlux tossieu?

Diom Iva Dun Bosco, naf fejn ikun.

D. Bosco Mela mur fittxu u għamel li tiegħek kollo biex iġġibuli għand qabel ma jiġu il-protrejjet...

Diom (ubbidjent.) Orrajt sejjer. (Noħrodu) Imma kif sata' jaqra go qalbi?! (joħrog mix-xellug.)

Xena II.

Dun Bosco Waħdu

D. Bosco (Iħares lejn is-sema) Alla tiegħi! Kemm hija ħelwa t-triq! Hija kollha xewk u għolliegħ! Kemm hu diffiċli li tagħmel ftit tal-gid... Ifjuqra jinħtieġu sagrifiċċji kbar biex insalvaw l-erwieħ..... Kemm tpoll nittlugħ bit-triegħot miż-żjin għat-telfien! Min sejjer jiġu jsibhom?

(Idur lejn l-inqiegħda tal Madonna)
Madonna, inti taf kemm inħobbok,
taf kemm nonda fik... Itridlu
inti lil ibnek Gesù illi jotini l-ex-
Wiċċ u jeħodli kollox! (jgħotti Wiċ-
ċu b'idejnh.)

Xena III.

Mottej u Dun Bosco.

Mottej (jibda bis jitħol, għal kiss ta' Mottej
Dun Bosco Domm jqum min roqda
Mottej issa dotnol l-qolbarri f'idhu
fuqu dekkra kofi tazza al-ibna u
plattin mimli bil galettini. Dun
Bosco jgħomellu loqgħata l-ottor tal-kċina)
Il kappillan kien qed jistenniek
li tmur int għal kafè qenna; kien
diġà ferrħantulek, iżda jien erġajt
sħantantulek mill-ġdid.... Nissop-
poni tilef it-tgħoma....

D. Bosco Immaġina għal fejn qiegħed tikkon-
fondi?! sakemm ma jintilfux
eżattament tal-li jintilef il kaffè,
ukol il galettini li għat mieghek.
(jitħisser.)

Mottej Eh! Dun Bosco... Trid tiċċajta...
Dun il galettini il kappillan
jgħoddihom bis lil tfulija tal qolli-
qolli fittex tiddomlu għax iekk noqo-
du nistennew lil Dun Bosco li
jiġi għal kolazzjon Hu, għandna
x'nistennew dags kemm ma
jgħomel fejn għal żoqqu.

D. Bosco Oh! Habib tiegħi. inkux lil tabż
bis jgħix il bniedem....

Mollej: Iva, Dun Bosco, imma għal min jaħdem ħafna daqshekk għandu bżonn jserraħ is-sonn u jistrieħ ruħu...

D. Bosco: Dawn huma kollha affarijiet żgħar li qed tgħidli ħabib tiegħi Mollej... jiddispjaċini ħafna li ggħaddejt tieħu dan ix-xogħol kollu minħabba fija...

Mollej: U jiena jiddispjaċini illi l-kafè għadu kiesaħ daqshekk... Poġġi Dun Bosco u fittex ixrob dan il-kafè qabel ma jitlef it-togħma...

D. Bosco: (Iduq il-kafè) jitlef it-togħma? Ħelu donnu manna! u kemm jaħraq... (jaqbad it-tazza ta' l-ilma u bl-ilma iżid il-kafè) Hekk sewwa, issa ma jaħraqx iżjed... (jixrob.)

Mollej: X'għamilt Dun Bosco?! Tliftlu t-togħma kollha....

D. Bosco: Mhux fit-togħma... Ħallieha din l-imbierka togħma. (jixrob) Qatra kafè aħjar din tħennilek qalbek.

Mollej: Iva għal inqas kul dawk il-galettini....

D. Bosco: Oh! Iva, il-galettini t'itfal inħobbhom ħafna. (jaqbad il-galettini u jitfagħhom fil-but tas-sutana) Hekku, imbagħad inti tgħid illi jiena ma niekol xejn...

Mollej: (Waħdu) Min jaf fliema ħalq sejjin jispiċċaw dawk il-galettini....

D. Bosco: Dawn wieħed jista jikolhom ftit ftit....

Mollej: (Meta ħareġ lejn iż-żekkieka) Kif?! Inqas żokkor ngħamilt)

fil kafè? Don iż-żejjed...

D. Bosco (jitħaq) oljunoje kulħadd rajtnix, insejt ngħamel iż-żokkor.

Motti u tgħid illi kuka tieli nomma?...
Dun Bosco, jiddispjaċini illi jkolli ntollik, iżda betsiebni nġi ngħid lil Mamma Margherita li jekk inti tibqa' sejjer hekk ikolla iddejjaqlek is-sultana.

D. Bosco (jitħaq) Motti, int ma tafx illi l-tielu igħi id-diċbete?...

Motti (jagħlaq il gabarè tal-kaxxa) Int veroment bniedem qaddis, imma ma jkun qatt illi nieħu il kafè mingħajr żokkor. (joħroġ.)

Xena. IIII.

Dun Bosco umbgħad Diomede u Bartolmeo Garelli.

D. Bosco (jibqa' għal ftit jitħassem, umbgħad joħroġ il brevjarju mil but u jibda jaqra, fil ħin jinstemgħu passi ngħaġġli ta' Diomede illi jitħol mil bieb ma' Garelli. Dun Bosco jagħlaq il brevjarju Diomede issa jitħol igħabbed lil-sotta lil Garelli illi ma jkunx irid jitħol. Garelli huwa tifel kollu mġerrogħ u mċarċar, b'xuxtu imħabbla, jidher li għandu xi 16 il sena. Għandu tarxa ta' protesta. Dun Bosco jitfa' il ħarsa tiegħu fuqu u jħoss li tiġieh tmiena kbira minnhu.)

Diome Għum hawn għaddej... biex ~~ma~~ irnissili ingħibu għum kelli nieħu banju tork dags kemm ħabbatni...

D. Bosco (Li ma gotox ghinijnt mim fug it-tifil.) Grazzi trofna Diomede.

Diome (Lil Garelli) - dtogjiet flet Dum Bosco ti Dwieli biex gibtulek ghum... kieku ma żommietlux tolku kien jagtgtoli - sibgtu borra...

D. Bosco Alla jkun jofulek Diomede. Tisto tmur.

Diome (Ħ ...ha u tiereġ mil-bemin.) Dejjes infarpos twejji. jekk itollox bżommi dejjotti... (jitlaq.)

Xena V.

Dum Bosco u Garelli.

D. Bosco (jersoq lil tlewwa lejn Garelli) Ersoq ma ġembi mimm għix biżà...

Domnok ged tohsel li dejjottlek biex insawtek... Insejlem tohiti tieqtu! Ersoq ma ġembi...

Garelli Biex issowwatni li... Imma Liġija nof ti trid tgħamel... Jak il fektrun tal-tobiriston gie jakzoni illi jena rid nisraq il kappa tal flus tal-tant outnin u don mhux veru, nohlef li mhux veru! (Imwerwer, itabbat sogojint ma l-art u jibki.)

D. Bosco Imma I utti... jejn mimm dom li ged tgħid int. u ara illi ma jtettillekx tohlef....

Garelli Ina! Inti trid tolimi f-idejn il pulizija! (għo-dan jibki.)

D. Bosco (Bi tlewwa tal ġenna) Imma li.. fejn mort l-rosel... fug Wiċċek tidex stam-pata is-sinċerità, it-tjulija - jena mhux f-idejn il pulizija irrid notik, Oiġhtid tara hemm dik il tradoma?.. Irrid ingedek tatti il mort togħtha.

(Joħroġ xi golettini mill-but l-ewwa, dawn il-golettini qedin idejquni bil-but u għandi x'nagħmel illi inti tħobbhom il-golettini, mhux tassew?...

Garelli (Iqaddem din l-offerta jekkolna, allura jaqbad il-golettini u jibda jiekol, però għandu dejjem imbeżżgħa. jgħid Wetolu) Don il-qassis jidher qalbu tajba.....

D. Bosco Kulhom kolla... Qiegħed tara? Hekk sewwa, x, tgħożża fihom?

Garelli (Dejjem jibqa' ftit lura) Imqas jien ma naf x'tgħożża fihom...

D. Bosco Ma jidhirlekx illi fihom tgħożża speċjali? (Garelli jibqa' ftit imbarazzat u dubbjuż.) Ma tgħidli xejn? Mela ngħidlek jiena: Dawn il-golettini fihom tgħożża ta' ħelu. (Jidħaq, Garelli jibda wkoll jitbissem.) Izda x'obbli il-ħelu għandu tgħożża aktar tajba mill-tagħna. (Ifittex fil-but tas-sutana) Hekk, ħadt golettina oħra; kul din ukoll. (Jitbjeda Garelli jitfaxkel f'ħalqu.) Inti x'jismek?

Garelli Bartolomeo.

D. Bosco Bartolomeo... u kunjomok?

Garelli (jerġa' xi ftit lura mbeżża) Tara, int ukoll trid tkun taf ismi u kunjomi bħal pulizija! Imma jiena ma sraqt xejn!

D. Bosco Ikolna... Fejn mort le-rosar itta? Jiena staqsejtek x'jismek għaliex jiena u inti għad irridu nsiru ħbieb kbar! Oh! Ibni, kieku taf... Kieku tista' tifhem x'jiena nara fik! Ġesù poġġa lil San Pietru bħala l-ewwel ġebla tal-knisja tiegħu, u Dun Bosco fik...

14

Imma għidli, għidli tried tkun Wieħed
mill-ħbieb tà Dun Bosco?

Gorelli (Rifletten) Dun Bosco..... jew inkun
tolbt tiegħek? (jitbissem.)

D. Bosco (jitbaq.) Biex għidtlu tistgħatgħi! Issa widna
nkun illkoll Ħbieb ohra...(ifittex
bil-ħerb tar-suttana) Hawnu l-għum, min
ifittex isibu. Għandi golletina ohra-

Gorelli (Issa quasi beda biex jisti.) Le, tagħtni
bizzejjed.

D. Bosco (Ikoss wieħed li rebħu golli it-tifel.)
Għidli x'ngħid, tafx tkanta?

Gorelli Le ma nafx.

D. Bosco Imma tistaqsi taf?... (Gorelli jitbaq bil-
golli.) jew nafx inti kotici tgħomel:
Tried tara kif naf?.. Taf tgħomel
il-gabrijoli mhux tassew?

Gorelli (jitbaq.) Għal gabrioli tigrijet u għal
għum ma tgħoddnix tnaddi.

D. Bosco Imma għid issewwa, fi żmien il
karnival ma tafx tiżżobbel mos-sigar?

Gorelli (jitbaq. Issa beda biex jieħu l-kunfidenza)
uh, dak certament...

D. Bosco Ngħomel imbotra però li hemm tagħje
ma tafx tgħomila: timxi fuq il-ħabel?..

Gorelli Dak ma pprovajtu qatt, imma naf
Wieħed jgħomel il-ġinnastika fuq il-ħabel.

D. Bosco Inti kont għadni tpal bħalek ġenna
Chieri għal ġinnastika, irbaħt lil Wieħed
atleta celebri. Jien kont ingiri u naqbez
minn fuq ħbieb għal ohra bħal għatsofa.
Dak kien żmien kieku kont stajt tarani....

Gorelli Inti kont tgħomel dan?

D. Bosco Tistgħatgħi hux tassew? Eppure dana
kollu għoddejt — mmmhu.....

Inti ma tafx għaliex jiena kont għamilt din
l-intervista? ... Għandek tkun taf illi fil
misraħ ta' Chieri [illegible]
fil Waqt illi fil-knisja kien hemm il
quddiesa dak iċ-ċelebri atleta kien
jagħmel il-ġinnastika u jilgħab ma'
dawn it-tfal ħafna nies, dawn tilfu l-quddiesa
tal prefett. Don Bosco anżjet ħafna tajjeb hix
jitlaq u ma riedx jaf b'xejn ... jiena
li kont nafu bi żmien dort fuq il
folla u għedtilhom: «X'intkom għedin
tarau erbgħa tmienja li jafu jagħmlulom
kultadd? L-atleta tnaffar. Dak li kont
qed nistenna. Allura għamu qie il
fatt ta' l-intervista. Ahseb ftit qalbi
kif bdiet tħabbat ...... L-intervista
intemmet jiena u qalli l-għajjat ta' Don
Bosco u t-tfajjel li soffru lil dak
l-atleta kellu jaqbad kollox u jitlaq
minn dak il-post. (jiġifieri jitlef
fil-knot u illa għalliema) T'ofli sibt
għalliema oħra ... kul din ukoll.
Gorelli: Le, Le Don Bosco, issa kollha bizzejjed.
D. Bosco: Imma din kiba l-iktar għax kibel-attrav
Notrda. (Gorelli jetoda u jkaqqilha
f'talqu bl-akbar edukazzjoni.) Kont
qed nghidlek illi malli telaq dak il
famuz atleta il-knisja intliet
bin-nies u allura mita spiċċat
il quddiesa bdit tara lil dawk il-għajja
ta' tfal idur mingħi ... allura u qalbna
nghidu s-sinjorija fl-immkien u u
jiena dehrili li qed nara lil Madonna
mil għoli tassew titħajjima u tgħottina
bi-spita ta' Nara u deher ukoll li

ked nismagħla tgħidli: «Ġiovanni Bosco. qatt tlabta xi grazzja lil Madonna?», u int akol Bartolmeo qatt tlabta xi ħaġa lil Madonna?

Garelli (jikkonfondi) Qatt....

D. Bosco Għammel kont li qiegħed titlob l-ommok... Inti titlobha xejn lil ommok?

Garelli (B-leħen mibsus) M'għandix ommi!

D. Bosco (Imnaqqas.) M'għandekx ommok? Allura tgħix ma' missierek?..

Garelli (Awaġi jibki) M'għandix missieri!

D. Bosco (Itinejna imorru fuq l-inkwatru tal Madonna.) Mela int iltim?! Waħdek fid-dinja. Allura ma' min toqgħod? Kif tgħix?

Garelli Hekk....

D. Bosco Iben għażiż tiegħi! (Dun Bosco jiftaħ dirgħajh bħal Missier. Garelli jinqatam f'liebja u imbagħad jinstieħet f'dirgħajn Dun Bosco. Mela Dun Bosco jinfired minn Garelli) Ibni qalli m'għandekx għal fejn tikki. Dak allura illi jilbbes lil fqiri u jitma lil kull ... u l-għasafar jaħsieb fil ekol! (ifittex fil but) X'kumbinazzjoni! Fadal ġoletta oħra. Din l-itfal Waħda... izda qabel ma tiekol irrid naf sewwa x'jismek?

Garelli Isma li naf min int ngħidlek lil qalli kollo: jisimni Bartolmeo Garelli, noqgħod taħt il mina tal Vapur u mikol dak li nsib Wara l-libiem tas-sinjuri. (jixtieq il-but ġoletta)

D. Bosco (kommoss għal oħtra) Imsejken Garelli! Fil tolma tiegħi rajt lilek

ukoll. Ftakar x'jiġri ngħidlek.
illum hija l-festa tà Marija Im-
makulata. Il Madonna ommi trid
twejjeġ kbar, trid illi jiena nieħu
ħsieb it tfal tad dinja kollha biex
insalvahom u inti x'jiġri tkun l-ew-
wel wieħed li tiftaħ it-triq.

Garelli Inkun Don Bosco. Ħalli mmur insib
lil ħabib tiegħi u ngħidlu x-għadda
minn għalija (Iħares id Don Bosco u
jitlaq minn lemin.)

D. Bosco (jibqa jħares bl-akbar ħniena minn
fejn twarrab Garelli.).

Xena VI.

Don Bosco waħdu mbgħadt il Madonna.

D. Bosco (Baqa waħdu quddiem trid ittir lil fejn
iħares lejn l-inkwatru tal Madonna)
Madonna, illum hija l-festa tiegħek,
(jinżel għarkubbtejh) Għidli inti x'għandi
nagħmel? gew huwa l-qaddej tiegħek?
(Fil ħin jinstemgħu sqiegħi ta' trombi
u mużika sabiħa, id-dawl jitqawwa
u f-nofs id-dija tidher il Madonna
b-mant twil u fuq rasha kuruna
tà Sultana (jew tista tkun P. Immakulata)
Don Bosco jiċċassa u ma jitħarrikx
iżjed.)

Madonna (Lil Don Bosco) Kien għad għandek
disgħa snin, ~~int~~ kont mitluf f-ngħasa
kelma, fuq wiċċek kien hemm jitlewlu
l-fjuri; il gilji kienu l-kutra tiegħek,
u l-imħadda kellek il ward; ix-
xemx kienet għada kemm bdiet
tifrex id-dawl tagħha fuq id-dinja

u jena minn qalb dawl is-raggi tad-
deheb dehirtlek bhala Dinjuza tal
ġmiel. Inti stenbaħt u sibt ruħek
imdawwar b'-kotra tà tfal jgħidu u
jitkellmu bejniethom, int twelt f'-nofsom
bix tfeħħaħhom, u żgħażagħ moghom il
Pommiżjel, minn Lehen qallek:
«Giovanni, x' inti tgħamel?! Max
bis-swat, iżda bl-imħabba u il karità»
Imma jena?! u il leħen issokta
jgħidlek: «Inti għad trid tkun tajjeb
tà l-irwieħ u tħiddem it-tigri
fi triq.» Għidli x' għandi ngħamel?
«Jissokta l-leħen: jena nsejjes ingħi=
għidlek mi' ġemblek Regina li għandha
setagħha fuq is-sema u fuq l-art
inti bl-għajnuna tà din is-Regina
tgħamel kbar għaġibijiet.» Din is-
Regina hija jena u f'-dan il mu=
ment solenni meta fil Genna
l-anġli, u l-qaddisin, qedin jgħamlu festa kbira u
l-Missier Etern poġġieli din il kuruna
fuq rasi bhala Sultana tal Purità;
f' Immakulata koncezjoni, jena erġajt
ġejt bix intennilek: «Hu ħsieb iġbor
dawn it-tfal mitlufa bla sogħaf u bla
kuċċa tobż, bla tiżja u bla dawl.
Ilqagħtohom mil għera u mil ġuħ.
Ftakar li kul tifel li jitlef il grazzja għandu
jkun għandu tassocietà, kul ħass
li inti tgħamel, jena Madonna Għi=
nuna tà l-insara inkun
dejjem miegħek. (Il Madonna
tispariet; il musika tieqaf u
id-dawl jgħaddi: fil ħin smim

genna jinstemgħu għajjat.)

Ir-Raba' Xena

Dun Bosco, Garelli u Gammie.

D. Bosco (Iqum f'daqqa) X'gara?!
Garelli (Minn barra) Ghedtlek li ewwel nitħol jiena.
D. Bosco (Imur sa ġenb il-bieb tal-lemin)
Garelli, ersaq 'l-ġewwa. (Garelli jidħol.)
X'inqala'?
Garelli Xejn Dun Bosco. il-kobbi tiegħi ried
jidħol qabli.... (jirranġa xagħru wara
li neħħa il-berritta.)
D. Bosco Imma għandi nisimgħu fis-sagristija,
u fil-knisja hemm il-funzjoni.....
Garelli jiena għidtlu biex ma jgħajjatx.....
D. Bosco Inti donnok malajr ergajt ġejt?....
Garelli (Fortom jitħassem) Ħadd grazzja niżżik
Dun Bosco u.....
D. Bosco Stoghbok il-gallettini tiegħi?
Garelli Mhux għax gallettini...... Heħe... għidtlu
qabli..... u nħoss il-bżonn mhux
biss li ngħoddi l-iżjed żmien ma'
ġenbek, imma li nġiblek għexieren
mijiet, anzi eluf ta' tfal oħra biex
ikunu jħobbok.....
D. Bosco (Irid itir bil-ferħ) Dan li għadda
kemm qaltli il-Madonna: biex nieħu
ħsieb ingħors it-tfal biex nieħdhom
mill-għera u mill-ġuħ u nsalvalhom
ir-ruħ tagħhom.
Garelli Mela inti titkellem mal-Madonna?!
D. Bosco Il-Madonna tkellem lili dal-ħin....
Anzi dan il-mument qed tkellem
lilek biex tagħmilha ta' appostlu u iġġibli
ħafna tfal; trid?
Garelli Iva Dun Bosco, ikkunsidrani ngħid lil
sħabi kollha... anzi kull tfal
żdingati ~~Dun~~ Bosco imma għada

nixtiequ nisimgħu il quddiesa tiegħek.

D. Bosco — Bravu Garelli!! (Itaptaplu fuq spalltu) Tibżax, għada għallittini skolli għal kulħadd. Fejn hu il ħabib tiegħek?

Garelli — Hemm barra. (Imur sa ġemb il bieb) Issa dannu jibża jidħol....

D. Bosco — (Imur hu ukoll sa ġemb il bieb.) Għaddi ħabib tiegħi għandi.

Comi — (jidħol, tifel ta 15 il sena kollu mċarrat u ħwejġu mtebbgħa bil ħama ta' idejh qiegħed jimsaħ id-dmugħ.)

D. Bosco — Ara ma rridx narak tibki... Irrid narak tidħak! ([illegible]) Garelli kellmek mill għallittini ta' D. Bosco u inti ġejt tiġri biex [illegible] lilek ukoll, mhux hekk?

Comi — (jgħid iva b'rasu.)

D. Bosco — Jiddispjaċini li ma badalix, imma għada l-iskola tiftaħ. Inti x'jismek?

Comi — Guarrini Comi.

D. Bosco — Kemm għandek isem sabiħ. X'tagħmel

Garelli — Bżoli Dun Bosco.....

D. Bosco — Ma tagħmel xejn?

Comi — Ngħamel xi ġadda lil wieħed tajjeb u meta jtini xi żewġ soldi nixtri bihom inqaret.

D. Bosco — B'dan biss ma tistax tgħix....

Comi — Meta jaqbadni l-ġuħ immur nittallab xi ħaġa.....

D. Bosco — Imsejken Comi!... Ħi ddamuli ma badalix għallittini.... għaqad, għad nistaqsi, bil but l-istess Mamma Margherita tippreparalek biċċa ċikkulata. (Idaħħal idu mhux fil but li fih kellu il għallittini, iżda f'l-ieħor u itellà biċċa ċikkulata) Tassew [illegible]. Ħa din tgħamillek

tiegħek. (ritiġelu.)

Gonni — Grazzi Dun Bosco! (jibda igobbija bin il-kolma ta' idejh hix jinki lil Garelli, Garelli jitkellem iċ-ċikkulata minn idhu, għax issir taghida bejnithom minn jeħu iċ-ċikkulata u quaħi jigu fl-idejn.)

D. Bosco — (Imnes f'nofsthom hix ifkerragom) Le ulied mhux hekk. Ergħu tuni ftit iċ-ċikkulata. (Garelli illi ppossiesta ruħu miċ-ċikkulata jitiha lil Dun Bosco) Issa ulied x'jgħallimna Ġesù: (jaqsam iċ-ċikkulata u jatihom nofs kull wieħed) Hekk ktol żewġ aħwa. Kif jgħallimna il-Vanġelju, min mgħandux jatix mà min għandu xejn....
Il-lum intkom tnejn, għada tkunu tnejn, imbagħad mija, u bejn żmien ċuf mod-dinja kolla. Jien bdejt qed nara ospizji infurrin bit-tfal ulied, kolla libsin pulit nitmughom u jatuhom fl-oratorj imrobba ktol familja waħda, jew intkun missier Ċentrali u ekonomija tkun l-ommom tagħhom li minn għand dawn taqtgħulhom graziji, u fuqhom tiftaħhom ktola xita ta' Nard.
Intkom trabbuha lil Madonna?

Garelli — Inti Dun Bosco bdejt hix tgħallimni inrobba u rrid nibqa' inrobba taħkom innimut.

D. Bosco — Inti tobħih tiegħi Gonni?

Gonni — Jien mita kont għadni żgħir ommi kienet tgħaqqadni għal-kuf-tejja,

Aqtaqqodli idejja ma' xulxin u
kont ngħid magħha l-Ave
Marija.

D. Bosco Bravi uliedi. Hemmhekk hemm
il Madonna. illum il festa
tagħha, Ġesù ratkom li titolbu
quddiem il Maħbuba Ommkom
u biex isseħħ il profezija li għamlitli
l-Omm tiegħi Marija, nitolbu
flimkien skond l-intenzjoni
tiegħi. Nimmdon il mument il
quddiem fid-dinja sejjer jidher
dawl ġdid, dawl illi toħl ix-xpror
tiegħu jitwieldu fjuri żgħar u jkunu
kolla fjuri tal Ġenna! Dawl illi
l-ġenerazzjonijiet ġejjiena ibaxxu
rashom quddiemu biex ibierkuh.
Dawl li sahansitra l-anġli jinxen=
nqu u olla jitgħaxxqu bid-
dija tiegħu! (It-tlieta jinżlu
għarkupptejhom quddiem l-in=
għoxbu tal Madonna,
Il Madonna li dehret fil
Viżjoni lil Dun Bosco issa
tergħa tidher qalb dija ta' dawl
Ċkiesa tilbsa ta' Regina.
Iżda qabel titfaċċa jinstemgħu
Zqilli ta' Trombi aktar
Tammija mnim qabel isir

Onwodtu:
(Sakemm tingħolaq il purtiera
titkanta l-Ave Marija ta'
Gounod jew ta' Schubert.)

Tingħolaq il Purtiera.